

**МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
INTERNATIONAL SCIENTIFIC-PRACTICAL CONFERENCE**

**СТРАТЕГІЧНІ ПРІОРИТЕТИ РОЗВИТКУ
НАУКИ, ОСВІТИ ТА СУСПІЛЬСТВА**

**STRATEGIC PRIORITIES DEVELOPMENT OF
SCIENCE, EDUCATION AND SOCIETY**

**Збірник тез доповідей
Book of abstracts**

**Частина 1
Part 1**

**22 червня 2022 р.
June 22, 2022**

**м. Полтава, Україна
Poltava, Ukraine**

**МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ
INTERNATIONAL SCIENTIFIC-PRACTICAL
CONFERENCE**

**СТРАТЕГІЧНІ ПРІОРИТЕТИ РОЗВИТКУ
НАУКИ, ОСВІТИ ТА СУСПІЛЬСТВА**

**STRATEGIC PRIORITIES DEVELOPMENT OF
SCIENCE, EDUCATION AND SOCIETY**

**Збірник тез доповідей
Book of abstracts**

**Частина 1
Part 1**

**22 червня 2022 р.
June 22, 2022**

**м. Полтава, Україна
Poltava, Ukraine**

**Збірник тез доповідей Міжнародної науково-практичної конференції
«Стратегічні пріоритети розвитку науки, освіти та суспільства»**

УДК 33
ББК 65

Стратегічні пріоритети розвитку науки, освіти та суспільства: збірник тез доповідей міжнародної науково-практичної конференції (Полтава, 22 червня 2022 р.): у 2 ч. Полтава: ЦФЕНД, 2022. Ч. 1. 68 с.

У збірнику тез доповідей представлено матеріали учасників Міжнародної науково-практичної конференції «Стратегічні пріоритети розвитку науки, освіти та суспільства» з:

Буковинський державний медичний університет
Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Волинський фаховий коледж НУХТ
ВСП «Ніжинський фаховий коледж НУБіП України»
Державний торговельно-економічний університет
Дніпровський державний медичний університет
ЗВО «Львівський університет бізнесу та права»
Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу
Інститут загальної енергетики НАН України
Інститут спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка НАПН України
Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Київський національний університет технологій та дизайну
Лицей «Європейський» Львівської міської ради
Львівський державний університет фізичної культури імені Івана Боберського
Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. З. Гжицького
Національна академія Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького
Національний авіаційний університет
Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут»
Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
Національний університет «Одеська політехніка»
Національний університет біоресурсів і природокористування України
Національний університет водного господарства та природокористування
Національний університет фізичного виховання і спорту України
Одеська національна академія харчових технологій
Одеський національний медичний університет
Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
Сумський національний аграрний університет
Тернопільський національний педагогічний університет ім. В. Гнатюка
Фаховий коледж технологій бізнесу та права Волинського національного університету імені Лесі Українки
Харківський національний університет ім. В. Н. Каразіна
Хмельницький національний університет
Чорноморський національний університет ім. Петра Могили

У збірнику тез доповідей висвітлюються результати наукових досліджень з актуальних питань науки, освіти та суспільства.

Тематика конференції охоплює актуальні проблеми: педагогічних наук; філологічних наук; архітектури та мистецтвознавства; економічних наук; психологічних наук; медичних наук; фармацевтичних наук; сільськогосподарських наук; технічних наук; історичних наук; філософських наук; географічних наук; військових наук; соціологічних наук; політичних наук; фізичного виховання та спорту; державного управління; соціальних комунікацій.

Видання розраховане на науковців, викладачів, працівників органів державного управління, студентів вищих навчальних закладів, аспірантів, докторантів, працівників державного сектору економіки та суб'єктів підприємницької діяльності.

**ЦЕНТР
ФІНАНСОВО-
ЕКОНОМІЧНИХ
НАУКОВИХ
ДОСЛІДЖЕНЬ**

© Автори тез, 2022

© Центр фінансово-економічних наукових досліджень, 2022

Офіційний сайт: <http://www.economics.in.ua>

ЗМІСТ
CONTENTS

СЕКЦІЯ 1. ПЕДАГОГІЧНІ НАУКИ SECTION 1. PEDAGOGICAL SCIENCES	6
<i>Кагляк М. Д., Ніколаєва О. В., Кобильник С. М.</i> ПСИХОЛОГІЧНІ ТА СОЦІАЛЬНІ АДАПТАЦІЇ СТУДЕНТІВ У СКЛАДНИХ СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНИХ ЯВИЩАХ.....	6
<i>Борин Г. В.</i> СИСТЕМНИЙ ПІДХІД У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ СТУДЕНТІВ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ХУДОЖНЬО-КОНСТРУКТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ З ДІТЬМИ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ.....	8
<i>Мірошніченко В. І.</i> МЕТОДИКА ПІДГОТОВКИ ДО ПРОВЕДЕННЯ ВІЙСЬКОВО- ПАТРІОТИЧНОГО ЗАХОДУ.....	10
<i>Бадогіна Л. П., Оболонська О. О., Порохня Н. Г.</i> ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ПЕДІАТРІЯ» НА КАФЕДРІ ПЕДІАТРІЇ 2 ДДМУ ЗА СУЧАСНИХ РЕАЛІЙ: ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ.....	11
<i>Радкевич К. В., Табуліна А. М., Грузевський О. А.</i> ДОСВІД ДИСТАНЦІЙНОГО ВИКЛАДАННЯ МІКРОБІОЛОГІЇ В МЕДИЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	13
<i>Михайлюк І. Р., Царева О. С.</i> ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИЙ КОМПОНЕНТ В ІННОВАЦІЙНІЙ КУЛЬТУРІ ПЕДАГОГІВ ТЕХНІЧНИХ ВУЗІВ.....	16
<i>Комар І.</i> РОЛЬ ТРЕНІНГОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ В СОЦІАЛЬНІЙ РОБОТІ.....	18
<i>Сідорова І. С.</i> ШЛЯХИ ПОДОЛАННЯ СКЛАДНОСТЕЙ У РОБОТІ НАД ХОРОВИМ АНСАМБЛЕМ.....	20
СЕКЦІЯ 2. ФІЛОЛОГІЧНІ НАУКИ SECTION 2. PHILOLOGICAL SCIENCES	22
<i>Гуз О. П.</i> ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ НА УКРАЇНСЬКУ МОВУ.....	22
<i>Денисюк С. Ф.</i> ВОЛОДИМИР ВИННИЧЕНКО. ПРОБЛЕМА ВИБОРУ МИТЦЯ В П'ЄСІ «ЧОРНА ПАНТЕРА І БІЛИЙ ВЕДМІДЬ».....	23

УДК 378.147.31/34

Радкевич К. В.

асистент кафедри мікробіології,
вірусології та імунології,

Табуліна А. М.

асистент кафедри мікробіології,
вірусології та імунології,

Грузевський О. А.

д.м.н.,

завідувач кафедри мікробіології,
вірусології та імунології

Одеський національний медичний університет

ДОСВІД ДИСТАНЦІЙНОГО ВИКЛАДАННЯ МІКРОБІОЛОГІЇ В МЕДИЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Протягом курсу мікробіології, вірусології та імунології ми робимо якомога більше, щоб студенти опанували не тільки теоретичний матеріал, але й здобули елементарні практичні навички та вміння; намагаємось створити у студентів-медиків уявлення про взаємодію мікро- і макроорганізмів, сформувані клінічне мислення за допомогою ситуаційних задач та готуємо підґрунтя до подальшого вивчення курсу інфекційних захворювань, та інших. Крім цього, ми докладаємо певних зусиль щоб підготувати їх до здачі обов'язкового ліцензійного інтегрованого всеукраїнського іспиту КРОК-1, який відбувається після 3го року навчання і включає в себе тестові завдання з фундаментальних дисциплін.

Дистанційне навчання в ОНМедУ відбувається з використанням наступних онлайн платформ та додатків:

1. Платформа Microsoft Teams використовується для організації академічних груп, планування та проведення онлайн занять, відпрацювань, обміну матеріалами, проведення кафедральних і університетських нарад та зберігання звітної інформації у вигляді технічних звітів про онлайн заняття та відео.

2. Система Moodle – навчальна платформа, призначена для об'єднання педагогів, адміністраторів і студентів в одну надійну, безпечну та інтегровану систему для створення персоналізованого навчального середовища - електронних журналів, навчальних програм, тестувань, тощо.

3. Quizziz та Kahoot – зручні програми для створення цікавих завдань, квізів виховання командного духу та конкуренції між студентами.

Також, ми використовуємо додатки Telegram, Youtube, сторінку кафедри у Facebook та інші програми для спілкування та обміну інформацією.

Платформа Moodle має широкий набір функціональності, яку ми продовжуємо опановувати. Викладачі та студенти мають персональні сторінки, де відображаються їх активності, містяться електронні журнали груп (для викладачів), матеріали та тести до кожного практичного заняття (для студентів) [1]. Тестові завдання є невід'ємною складовою кожного практичного заняття та складаються переважно з тестів бази КРОК-1 попередніх років. Викладач може додавати та редагувати матеріали кожної теми, час і кількість спроб проходження тесту. В журналі фіксуються всі оцінки, спроби та час виконання тесту. Є можливість передивитися результати всіх тестів, окремі відповіді обраного студента, або результати і

статистику відповідей всієї групи – це дозволяє виявити, які теми засвоюються студентами легко, а які потребують детальнішого розглядання [1].

В інформаційній системі на сайті університету містяться дані для внутрішнього користування: матеріали для вивчення, методичні розробки, відео, тексти та презентації лекцій та дані про кафедри, співробітників і студентів [3]. Електронні відомості зі зручною навігацією надають можливість вчасно та оперативно звітувати про успішність студентів. Під час онлайн іспиту система сама обирає допущеного до здачі студента та питання із різних блоків завантаженої бази. Оцінка на іспиті фіксується в електронному журналі, середній бал з дисципліни вираховується автоматично і відображається в відомості [2].

Окрім результатів тестувань та усного оцінювання, ми маємо змогу отримати від студентів зворотній зв'язок щодо вражень від курсу мікробіології декількома способами. По-перше, після іспиту з нашої дисципліни університет проводить анонімне опитування студентів щодо якості викладання курсу мікробіології, вірусології та імунології. По-друге, в процесі навчання та в ході щоденної комунікації, ми визначаємо, що додатково можливо зробити для кращого засвоєння матеріалу студентами.

Таким чином, в ході зворотного зв'язку зі студентами, нами було з'ясовано, що в період військового стану основними скаргами були відсутність канікул або будь-якої перерви в навчанні з 24 лютого та проведення повноцінної сесії. Але, в той же час, студенти визначали, що підтримання постійного «тону» у зв'язку з безперервним навчанням, необхідністю готуватись до занять, проведенням онлайн пар з викладачами, а також підготовка до заліків та іспитів відволікали їх від постійного моніторингу новин, знижували рівень тривожності й надавали відчуття єдності та підтримки один одного.

Крім того, ми дійшли висновку, що студентам не вистачає практичних занять, де вони могли б безпосередньо працювати руками, отримуючи практичні навички, як наочне підтвердження теоретичним знанням, що безперечно дозволяє їм краще засвоїти матеріал. Звичайно, на заняттях ми демонструємо презентації, фото і відео, які ілюструють теоретичний матеріал та відображають практичні заняття, що зазвичай проводяться в режимі офлайн, але цього недостатньо. Також, ми не втрачаємо надії зустрітись врешті офлайн восени та використати весь арсенал кафедрального обладнання для кращого опанування студентами методів лабораторної діагностики, що використовуються в мікробіології.

Інші скарги студентів можна об'єднати в загальні недоліки онлайн-викладання для всіх учасників навчального процесу. Наводимо перелік цих недоліків, проблем та певні кроки, зроблені нами з метою їх подолання, а також перспективні шляхи їх вирішення:

1. В процесі навчання часто можуть виникати технічні недоліки, які пов'язані з недосконалим обладнанням, відсутністю зв'язку (скарги типу «глючить», «зависає», нема світла, поганий інтернет та ін.). В таких умовах викладачі не можуть в повному обсязі використовувати функціонал програм стосовно демонстрації презентацій, відео тощо. Студенти в цьому випадку не завжди можуть бути присутніми, вчасно реагувати на запитання або виконувати завдання. Вирішення цієї проблеми може бути у напрямку покращення технічного оснащення та створення більш гнучких умов для усних відповідей (можливість індивідуальних відпрацювань з викладачем), можливість пройти тестовий контроль із застосуванням Moodle-платформи у будь-

який час. Зручний час і кількість спроб проходження тесту викладач встановлює та змінює у програмі власноруч.

2. Спостерігається різниця в часових поясах країн, де знаходяться студенти та викладачі (для іноземних студентів взагалі, для вітчизняних – протягом війни у зв'язку з евакуацією). Ця проблема, також, може бути вирішена за рахунок створення більш гнучких умов для усних відповідей та можливістю пройти тестовий контроль у будь-який час.

3. Відсутність невербальних ознак розуміння матеріалу студентами протягом заняття унеможлиблює додатковий контроль ступеню засвоєння матеріалу студентами за їх поглядом, позою та іншими ознаками. В цьому випадку пропонується розгляд цікавих ситуаційних задач, які будуть заохочувати студентів додатково досліджувати певну тему та призначення усних доповідей з використанням презентацій.

4. Відсутність у студентів відчуття приналежності до певної групи («ком'юніті»), а також спроможності офлайн комунікації з одногрупниками та викладачами, відсутність радощів «студентського життя» може призводити до пригніченого стану. Нажаль, це, скоріш за все, парафія професійних психологів, послуг яких потребують не тільки студенти, а й викладачі.

5. Перебування перед екраном тривалий час та малорухливий спосіб життя призводить до погіршення здоров'я в цілому.

Ця проблема може вирішуватись за допомогою дотримання правил здорового способу життя, прогулянок на свіжому повітрі, якщо це доступно, проведення загальних вправ та гімнастики для очей, використання різноманітних безкоштовних онлайн-тренувань від тренерів для застосування їх в домашніх умовах.

6. Повітряні тривоги, вибухи, небезпечні умови для життя унеможливають нормальне існування, про концентрування на навчанні в таких умовах мова не йде. Однак, і цю проблему спробували пом'якшити наступним чином:

- іноземних студентів університету було евакуйовано;
- для вітчизняних студентів було проведено обов'язкове заняття на тему «Ризики, пов'язані із вибухонебезпечними та підозрілими предметами та правила поведінки з такими предметами»;
- було організовано фінансову допомогу постраждалим від військових дій студентам;
- розповсюджено інформацію про безкоштовну психологічну допомогу, про практики для зниження тривожності та інші рекомендації щодо поведінки під час військових дій.

Попри очевидні недоліки, дистанційне навчання також має певні переваги. По-перше, режим онлайн надає свободу пересування та додаткову спроможність організації свого робочого часу, інколи навіть сприяє деякій економії часу та коштів. Незаперечною є зручність в використанні матеріалів для підготовки студентів [3] та можливість повернутися до певного моменту лекції, а також переслухати її вдруге, передивитися презентацію, пройти необхідне тестування [1] в зручний час. Застосування запису проведеного заняття на платформі Teams допомагає студентам додатково переглянути матеріал з метою кращого засвоєння матеріалу.

По-друге,- відповідальність перед батьками. Сьогодні батьки багатьох студентів мають змогу особисто спостерігати рівень викладання, об'єктивність оцінювання та старанність їх дітей у навчанні. Це мінімізує звинувачення викладачів у

необ'єктивності оцінювання, некомпетентності або упередженому ставленні до студентів, а також, бажання оскаржити екзаменаційну оцінку.

Підсумовуючи усе вище наведене можна зазначити, що під час вимушеного онлайн навчання студенти та викладачі набувають додаткових навичок самодисципліни та самоосвіти (Long life learning), що стає дуже актуальним в умовах загального тренду на перехід багатьох процесів в онлайн режим, динамічного розвитку цифровізації усіх сфер життя, певної потреби пристосування до «нового життя» в умовах вимушеної евакуації. Це дає змогу вчитися планувати свій час, розподіляти пріоритети, брати на себе відповідальність за свою освіту, за свої успіхи, і, як наслідок, за своє життя. Здатність концентруватися на конкретній задачі та на навчанні, в цілому, в нестабільних, несприятливих умовах робить нас і наших студентів стійкими й гнучкими одночасно, загартованими та непереможними.

До того ж, слід підкреслити, що певні позитивні моменти онлайн навчання доцільно використати й під час офлайн режиму, зокрема, розташування записів лекцій на електронних ресурсах університету, більш широке впровадження Moodle-платформи не тільки для тестування студентів, але й для розміщення методичних матеріалів, а також, створення електронного журналу. Такий комплексний підхід дозволить покращити процес навчання в цілому й спонукатиме як студентів, так і викладачів, до подальшого самовдосконалення.

Список літератури

1. <https://moodle.odmu.edu.ua/>
2. <https://app.odmu.edu.ua/>
3. <https://info.odmu.edu.ua/>

УДК 37.02:378

Михайлюк І. Р.

к.пед.наук, доцент,
доцент кафедри інженерії
програмного забезпечення
Івано-Франківський національний
технічний університет нафти і газу

Царева О. С.

асистент кафедри прикладної математики
Івано-Франківський національний
технічний університет нафти і газу

ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИЙ КОМПОНЕНТ В ІННОВАЦІЙНІЙ КУЛЬТУРІ ПЕДАГОГІВ ТЕХНІЧНИХ ВУЗІВ

В умовах дистанційного навчання важливим завданням є не лише реалізація освітніх цілей, а й налагодження зв'язку між усіма учасниками освітнього процесу. Формування культури спілкування в умовах щораз більшої інформатизації всіх сфер суспільства є важливою педагогічною задачею. Вищі навчальні заклади технічного спрямування готують спеціалістів для всіх сфер суспільно-економічного життя: виробництво, ІТ-галузь, сфера ремонту та обслуговування тощо. На кожному етапі виконання роботи комунікаційні якості фахівця відіграють важливу роль, а вплив інформаційних технологій на сучасне життя важко переоцінити.